

Umulmadık gözyaşları

'Her insan bir âlemdir' demişti âlemin büyüklüğünü idrak ederek. Oysa cismnin küçüklüğü âlemin yanında bir 'hiç' kadardı ancak. Bu tezat onu iliklerine kadar ürpertiyordu. Böylece, şu kâinat içindeki 6 milyar âlemi keşfetmeye koyuldu. Evet, buna ömrü yetmezdi belki ama karaya vuran denizyıldızlarını bir bir suya atan, kendisine gülenlere bir denizyıldızını gösterip 'Onun için çok şey değişti' diyen çocuğu düşündü. Her gün yanından yürüyüp geçtiği 'âlem'lerde kim bilir neler vardı. Belki birisine bir selam verip hatırını sorsa, hususi âleminin kapısını aralayabilirdi. Ne yazık, gittikçe donuklaşan toplum hayatı bu insani ilişkilere mahal vermiyordu. Ama karar vermişti; bunları açacaktı. Öğrencilerini ders anlatılacak insanlar topluluğu olarak değil, içlerine girip hazineleri keşfedilecek apayrı âlemler olarak görüyordu. Çocuklarının durumunu görüşmeye gelen velileri ise daha çok yaşanmışlıklarla süslü bambaşka âlemler. Peki ya, arasında mekik dokuduğu evi ile okulu dışında hangi âlemler vardı? Dış âlemlere de açılabilme kararı verdi velileriyle birlikte. Ve sinelerini açtılar alabildiğince herkese. Değil mi ki sineleleri ana şefkatiyle doluydu ve sabırla ve

sevgiyle ummanları kucaklayacak kadar. Derken bir gün, sıcacık bir yürek taşıyan bir âlem, bir velisi sokuldu yanına: 'Hoca Hanım, size anlatacağım var.' Söndürülecek bir yangın vardı hiç bilmedikleri bir evde. Ne yaparız endişesi sarmıştı bedenleri. Anlattı: 'Falan semtte filan ailenin bir oğlu var. Kızımın eski sınıf arkadaşası. Babasını ondan alıp kara toprağa veren o korkunç hastalık, oğlunu da sarmış. Aile perişan, genç feryad ü figan içinde. Acılarını dindirecek ilaçlar ise çok pahalı. Elde para yok, pul yok. bir şeyler yapalım. Para lazım, ilaç lazım, ve en önemlisi moral lazım.' Hemen kolları sıvadılar. 'Siz gencin adresini ve telefonunu alıp bana gönderin. Ben de okulda bir şeyler yapmaya çalışacağım.' dedi. Telefon numarası eline geçene kadar, durumu anlatabildiği kadar çok kişiye anlattı ve karınca karınca yardım toplamaya başladı. Bu arada, eşi doktor olan bir arkadaşından ilaçlar hususunda yardım istedi. Yüreği heyecan içinde pır pır ediyordu. Nihayet telefon numarası ulaşmıştı. Arayıp, neye ihtiyaçları olduğunu soracaktı. Tabii hiç tanımadığı insanlara 'Ben size yardım etmek isteyen biriyim' demek kolay değildi. Telefona çıkan bayanı

gencin annesi sanıp uzun uzun anlattı nereden aradığını ve kim olduğunu. Kadın kibarca gencin halası olduğunu açıklayıp anneyi çağıracağını bildirdi. Bunalmıştı. Aynı şeyleri yeniden açıklayacaktı. Telefona gelen yeni ses ise çok genç birine ait gibiydi. Ve nitekim gencin ablası olduğunu söyledi. Şu anne de neden bir türlü gelmiyordu ki! Yeniden bir sürü açıklamada bulduktan sonra 'Kardeşiniz için bir şeyler yapmak istiyoruz. Annenizle görüşebilir miyim?' dedi. Hayır, görüşemezdi. Annenin telefona gelecek takatı yoktu. Kızın verdiği cevap ise beynine bir ok gibi saplanmıştı: 'Geç kaldınız. Kardeşim dün gece öldü!' Kafeste can çekişen kuş özgürlüğe kanatlanıp gitmişti bile. Titreyen elleriyle telefonu zor zapt ederek defalarca özür diledi. Telefona kapatmasıyla da hıçkıklara boğulması bir oldu. Hiç ama hiç tanımadığı birisi için bunca gözyaşı dökmek de neyin nesiydi? Günlerce ve gecelerce beyninde hep o iki kelime yankılandı: 'Geç kaldınız!' Dürülüp kaldınlan bir âlem için artık yapacak bir şey yoktu. Ama onu bekleyen milyarlarca âlemi düşündü. Acele etmeliydi!

Engin NUR YILDIRIM / (Matematik Öğretmeni)

Kalem kılıçtan keskindir

Medeniyetler arasındaki kültür farkının en önemli sebebi okumaya ayrılan zaman ile doğru orantılıdır.

Günlük hayatta gördüğümüz gibi okuyan insan ile okumayan insan arasında gözden kaçmayacak kadar büyük farklar vardır.

Okumayan insan neyin doğru neyin yanlış olduğunu bile tam anlamıyla bilmez. Yaptıklarının ne sonuç getireceğini düşünmeden aklına eseni kendine kolay geleni yapıp geçer. Olaylara tepkisiz kalır. Çünkü nasıl tepki vermesi gerektiğini bile bilmez. Okuyan insan kendisini geliştiren, hatasını anlayan ve anlamakla kalmayıp hatasını telafi etmeye uğraşan insandır.

Kendisini geliştiren insanlara en güzel örneklerden biri eski zamanlarda kâniya hükmeden ellerin şimdi direksiyona hükmediyor olmasıdır. İlkokul müdürümüzün, "Ülkemize gelen turistleri görüyorsunuz. Büyük küçük demeden hepsinin elinde birer kitap var. Sizde elinize bir kitap alın. Okumasanız bile alın. Gün gelir bir hevesle bir satır bile okursanız kâr, kârdir. O bir satırlık heves ileride kitap aşkına dönüşebilir." Sözüünü hiç unutamam.

Şunu çok iyi bilmeliyiz ki; dün bildiklerimize bugün bir yenisini daha eklemeysek zarardayız demektir.

Bu devirde savaş kılıçla değil kalemlerle yapılıyor. Yani okumayan insan silahsız eli kolu bağlı ve dolayısıyla yenik duruma düşüyor. Aslında okumak tecrübeli, görmüş geçirmiş bir kişiyle karşılıklı sohbet etmek gibidir.

Okumayı sevmek gelişmeyi, çağdaşlaşmayı sevmek demektir. Buda insanı saygınlıştırır, yüceltir. Kalem kılıçtan keskindir... **DERYA KARADUMAN - 9/A**

Hayat Ağacı

Babam bir gün eve bir ağaçla geldi; adı "Hayat Aşacı"ymış. Bu ağacın sahibinin yaşayacağı gün sayısı kadar yaprağı olurmuş. Babam bu ağacı bahçeye dikti. Her gün ağaca bakım yapıyor, itinayla suluyordu. Derken ağaç yapraklarını dökmeye başladı. Yapraklar azaldıkça kalbimin önünde bir şeyler kıpırdıyordu. Yapraklar düşüyor, babamın öleceği gün yaklaşıyordu. Bu akıl almaz bir olaydı.

O gün yine her zamanki gibi bakımını yaptı ağacın, babam. Altında

piknik yaptık, oyunlar oynadık. Ertesi sabah Pazar sabahıydı. Pazar sabahları kahvaltımızı bahçede yapardık. Ben güle oynaya masayı hazırlamak için bahçeye çıktım, ama o da neydi? Ağaç sanki dallardan ibaretti. Üzerinde sadece ve sadece yirmi yaprak vardı. Hayır! Böyle bir şey asla olamazdı. Babam yirmi gün sonra ölecek olamazdı. Allah'ım! Bu nasıl bir duyguydu!

O günden sonra ne bahçeye çıktım, ne de pencereden bahçeye baktım. Bütün takvimleri, saatleri... her şeyi çöpe attım. Günlerin nasıl geçtiğinden habersiz, öylece, sadece babama bakıyordum. Babam gözümün önünde her gün daha da kötüleşiyordu ya da bana öyle geliyordu. Babam her ne kadar öyle bir şeyin olmayacağına beni ikna etmeye çalışsa da biliyordum, babam ölecekti. Derken bir gün annem ve babam evden çıktılar. Evde yalnızdım ve korkuyordum. Gittim, mutfak kapısını açtım büyük bir heyecan ve bir o kadar da büyük bir korkuyla... Ama... O ne? Gördüğüm inanmadım. Ağaçta neredeyse yüze yakın yaprak vardı. O an yaşadığım duygunun etkisiyle sokağa çıkıp deliler gibi bağırma ve koşmaya başlamışım. Annemler beni gördüklerinde şaşırılmışlar ve eve getirmişler. Neler olduğunu bilmeden öylece beş saat uyumuşum. Kalktığımda hava kararmış, annem akşam yemeğini hazırlamıştı. Yemeğimizi yedik ve ben büyük bir heyecanla babama ağaçta yüz yaprağın olduğunu söyledim. Babam acı acı gülümsedi ve beni kucağına yatırdı. Orda uyuyakalmışım. Sabah kalktığımda başucumda bir saksı ve yanında bir zarf vardı. "Küçük meleşime" yazıyordu üzerinde. Hemen yataktan fırlayıp içeriye koştum ama odada hiç kimse yo-

Zeliha Merve KÜTÜKCÜ
10 / A 287

ktu. Daha sonra yatak odasına koştum. Gördüğüm manzara karşısında neredeyse küçük dilimi yutacaktım. Babam yatağın üzerinde öylece cansız yatıyordu ve annem başucunda gözyaşlarıyla oturuyordu. O an sanki dünya başıma yıkıldı zannettim. Babam ölmüştü ve "Hayat Ağacı"nın hikâyesi gerçek olmuştu. Ama nasıl? Çünkü yüz yaprak vardı ağaçta. Hemen zarf aklıma geldi ve gittim; zarfı alıp açtım, okudum. Okurken gözümde akan yaşlar kâğıdı sırlı sıklam yapı-

mıştı. Babam üşenmeden yüz tane yaprağı iplerle ağaca tutturmuş; sırf benim üzüldüğümü görmemek için. Notta aynen şöyle yazıyordu: "Canım meleşim, bu da senin hayat ağacın. Buna gözün gibi bak ve düşen her yaprağı düşünerek Allah'ı unutma. Her gün ibadetini yerine getir. Kur'an okumayı da ihmal etme. İnsanları kardeşin bil, herkese iyi davran. Kimseye kin tutma ve şunu asla unutma: Nasıl yaşarsan, öyle ölürsün. Allah'a lâıyk bir kul, vatana lâıyk bir insan ve ailene lâıyk bir evlât ol. Kendine dikkat et. Önce Allah'a, sonra annene emanet ol. Seni seven baban."

Babam ölmüştü artık. Hayatımda en çok değer verdiğim kişilerden biri gitmişti.

Günler... Aylar... Ve yıllar birbirini kovaladı. Ben tıp fakültesini bitirdim ve profesörlük derecesine bile ulaştım. Allahım'a binlerce şükürler olsun.

Bugün takvimler yedi mart iki bin yediyi gösteriyor. Ve hayat ağacında sadece otuz yaprak var. Babamın dediklerini yerine getirdim. Her gün ibadetimi yaptım. Kur'an okudum. Allahım'a şükürler olsun hac vazifemi bile yaptım emekli paramla. Şu an altmış yaşındayım. Allah'a lâıyk bir "kul" olmaya çalıştım. İnşallah da olmuşumdur. Bana yaşadıklarım en çok neyi anlattı biliyor musunuz? Şu dünya bir toprak, yaşamımız bir ağaç ve geçen her dakika birer yaprak. Biliyorum ki düşen yaprak babamın yaptığı gibi ipe geri bağlanmayacak. Benim gibi öleceğiniz son otuz günü biliyor olsanız bile asla yaprak istediklerinizden vazgeçemeyin. Allah'ın emirlerine ve yasaklarına uyun. Unutmayın ki bu dünyadan göçünce toprak olacaksınız. Ama öbür dünya? İşte en büyük "hayat" orası.

"BİR ADAM VARDI, CANI SIKILAN..."

Bir ürünün seçilmesine reklâmın önemi çok büyüktür. Sunulan ürünün kalitesinin reklâm için hiçbir önemi yoktur. Reklâmlar her ne olursa olsun ürünü öne çıkarmak için uğraşılır ve reklâmlar sayesinde o ürün marka olur.

Bir şey almadan önce düşünürüz "Acaba nasıl bir ürün?" veya "Acaba bu ürün kullanışlı mı" diye. İşte tam bu arada reklâmlar devreye girer ve o ürünü çok güzel bir şekilde tanıtır. Hoş müzik ve görüntülerle insanı hipnoz eder. Ve artık farkında olmasak da reklâmından dolayı etkilendiğimiz o ürünü alırız.

Reklâmlar ürünün kalitesini ortaya çıkarmak için değil, insanları etkilemek için gösterilen bir sunumdur. İşte asıl olan da budur. İnsanları etkileyebilmek. Akılda kalıcı müzikler ve ilginç mekânlarla süslerler reklâmları.

Örneğin; regal reklâmları. Ürünün kalitesi hakkında hiçbir bilgim yok. Ancak reklâm o kadar güzel işlenmiş ki. İnsanları hem güldürüp hem düşündürüyor. İzleyen birey kendi kendine şu soruyu soruyor "Ya ben deli miyim niye daha ucuzu varken üstelik aynı kaliteyle daha pahalı bir ürün alayım." Aslında regal reklâmlarının da amacı bunu düşündürülebilmek. Akılda kalıcı bir sloganla da bunu pekiştiriyor. Bu reklâmı izleyen ve regal almayan birey de alınıyor bir

Rahime Şeyma AS
10 / D

nevi." Bana ne demek istiyor bu?" sonunda da reklâm amacına ulaşıyor. Ürün, satış rakamlarını ikiye, üçe katlıyor. Yani reklâmlar insanları bu kadar etkiliyor. Siz " hayır, ben böyle düşünmüyorum" deseniz bile bilinçaltınız bunu düşünüyor. Zaten rek-

lâmlar çok güzel yapıyor bunu. Harika bir slogan atıyor ortaya. Ve insanlar bu reklâmı bir kere izlese bile aklında kalıyor ve sürekli tekrar ediyor. " bir adam vardı canı sıkılan, canı sıkılan Türkcell-im geldi sıkıntı gitti..." bu şekilde devam edip gidiyor.

Sonra bir gün cep telefonundan internete giriyor. Düşünüyor napsam acaba diye. Sonra birden o nakarat canlanıyor beyninde " bir adam vardı canı sıkılan..." ve kendini Türkcell wapta buluyor.

İşte örneklerle reklâmların insan üzerindeki etkileri ve reklâmın önemi. Reklâm sayesinde ürünü tanıyor, seviyoruz. Ve reklâmlardan dolayı merak edip alıyoruz. Reklâmın önemi de bu şekilde ve satış rakamlarında ki artıştan anlaşılıyor. Şu ana kadar hep reklâmın var olduğunu düşünerek önemini anlattım. Peki, bir de şöyle düşünelim ya reklâmlar olmasaydı. Nasıl ürün alacağımıza nasıl karar verirdik. Tavsiyeler her zaman işe yaramayabilir. Varsayımlar üzerinde durarak da reklâmın önemini anlayabiliyoruz.